

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Ludmila Ajovcova, Alexei Ajovcov și Olga Scocicova, reprezentați de avocatul, Caciuc Ghoerghe,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de Cernenchi Gheorghe împotriva Primăriei or. Iargara și Consiliul or. Iargara, Agenția Servicii Publice filiala Cadastru Central și oficiul Leova (succesor de drept IP „Cadastrul Bunurilor Imobile”) privind anularea parțială a actelor administrative ilegale, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate,

împotriva încheierii din 08 august 2024 a Curții de Apel Comrat,

(Dosarul nr. 3r-228/24

NR. PIGD 2-23061923-01-3r-15102024)

Nerespectarea termenului pentru depunerea recursului.

Judecătoria Cimișlia, sediul Central – G. Cazacu
Curtea de Apel Comrat – A. Mironov, D. Fujenco, Șt. Starciuc

06 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Serviciul Vamal

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 mai 2023, Cernenchi Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Iargara și Consiliul or. Iargara, Agenția Servicii Publice filiala Cadastru Central și oficiul Leova (succesor de drept IP „Cadastrul Bunurilor Imobile”) cu privire la anularea parțială a actelor administrative ilegale, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate (f.d.1-4).

2. Prin hotărârea din 13 martie 2024 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central s-a declarat admisibilă acțiunea depusă de Cernenchi Gheorghe împotriva Primăriei or. Iargara și Consiliul or. Iargara, Agenția Servicii Publice filiala Cadastru Central și oficiul Leova (succesor de drept I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile” privind anularea parțială a actelor administrative, radierea din registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate. S-a admis acțiunea înaintată de Cernenchi Gheorghe și s-a anulat parțial actul administrativ defavorabil, și anume decizia Consiliului orășenesc Iargara „Privind transmiterea în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă” nr. 8.7 din 24.08.2000 cu anexă în partea repartizării Ludmilei Ajovcova a terenului cu suprafața de 0,11 ha din str-la Prieteniei 10 or. Iargara, ca fiind ilegal. S-a anulat parțial Dispoziția Primarului or. Iargara cu nr. 3 din 17.01.2001 cu anexă în partea repartizării Ludmilei Ajovcova a terenului cu suprafața de 0,11 ha din str-la Prieteniei 10 or. Iargara, ca fiind ilegală. S-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 5702204281 din 13 aprilie 2001 eliberat pe numele Ludmilei Ajovcova pentru terenul cu suprafața de 0,11 ha din str-la Prieteniei 10 or. Iargara, ca fiind ilegal. S-a dispus radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate pe numele Ludmilei Ajovcova asupra terenului cu suprafața de 0,11 ha din str-la Prieteniei 10 or. Iargara (f.d. 87, 119-125).

3. La 10 aprilie 2024, avocatul stagiar Alexandru Cuflic în interesele Ludmilei Ajovcova, Ajovcov Alexei și Scocicova Olga a depus apel împotriva hotărârii din 13 martie 2024 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central (f.d. 114).

4. Prin încheierea din 08 august 2024 a Curții de Apel Comrat a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul stagiar Alexandru Cuflic în interesele Ludmillei Ajovcova, Ajovcov Alexei și Scocicova Olga (f.d. 139-141).

5. La 20 septembrie 2024, Ludmila Ajovcova, Alexei Ajovcov și Olga Scocicova, reprezentați de avocatul, Caciuc Ghoerghe, au depus recurs împotriva încheierii din 08 august 2024 a Curții de Apel Comrat, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată (f.d. 158-174).

6. În motivarea cererii de recurs Ludmila Ajovcova, Alexei Ajovcov și Olga Scocicova, reprezentați de avocatul, Caciuc Ghoerghe, au indicat că, urmare a pronunțării de către instanța de fond a hotărârii din 13 martie 2024 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, la 10 aprilie 2024, avocatul stagiar Alexandru Cuflic în interesele Ludmillei Ajovcova, Ajovcov Alexei și Scocicova Olga au depus cerere de apel nemotivată.

7. Au menționat că hotărârea motivată, a fost remisă la adresa electronică a reprezentantului apelanților, avocatul stagiar Alexandru Cuflic, la 23 mai 2024. Astfel, la data de 21 iunie 2024, reprezentantul recurenților/apelanților avocatul Cuflic Alexandru a depus prin intermediul poștei electronice cererea de apel motivată aceasta fiind recepționată și înregistrată, atribuindu-i-se numărul de înregistrare 1010/e din 21 iunie 2024. În asemenea circumstanțe, consideră recurenții că încheierea instanței de apel este ilegală, deoarece a fost emisă prin aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, deoarece nici nu a reflectat despre faptul că, recurenții prin intermediul reprezentantului avocatul Cuflic Alexandru au depus cererea de apel motivată aceasta fiind înregistrată cu numărul de înregistrare 1010/e din 21 iunie 2024.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ reglementează că

„Curtea Supremă de Justiție soluționează: b) cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel”.

9. Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți”.

10. Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere

al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură;”.

11. Art. 97 alin. (3) lit. c) din Codul administrativ stipulează:

„Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin poștă cu scrisoare recomandată;”.

12. Art. 241 alin. 3 din Codul administrativ reprezintă o normă de trimitere și prevede că:

„Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva”.

13. Art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ reglementează cazurile în care apelul se declară inadmisibil, prevederi aplicabile și procedurii de recurs asupra încheierilor judecătorești. Astfel:

„Apelul se declară inadmisibil în special când: apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1)”.

14. Art. 242 din Codul administrativ reglementează că

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul”.

15. Conform art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: a) declară recursul inadmisibil;”.

16. Art. 243, alin. (2) din Codul administrativ stabilește că:

„Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Din interpretarea corectă a prevederii legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și

instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

18. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 08 august 2022 și în temeiul art. 97, alin. (3), lit. c) din Codul administrativ, a fost expediată recurenților/apelanților, prin poștă cu scrisoare recomandată, la 09 august 2022, fapt ce se confirmă plicurile și avizele anexate la actele cauzei (f.d.143, 144, 145, 146, 147, 148).

19. Trimiterea poștală expediată Ludmillei Ajovcova, Olgăi Ajovcova, lui Ajovcov Alexei și avocatului stagiar Cuflic Alexandru a fost returnată Curții de Apel Comrat cu mențiunea „nereclamat”.

20. Instanța de recurs apreciază că la data de 30 august 2024, încheierea din 08 august 2024 a fost notificată Ludmillei Ajovcova, Olgăi Ajovcova, lui Ajovcov Alexei și avocatului stagiar Cuflic Alexandru, fiindu-le comunicată pe adresa indicată de ei personal în cererea de apel nemotivată, dar care se confirmă și prin menținerea adresei din recurs, or, atât art. 105, alin. (1) și alin. (2) din Codul administrativ, cât și Regulile privind prestarea serviciilor poștale aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016, reglementează situația în care destinatarul nu este la domiciliu și trimiterea poștală nu poate fi înmănată unui membru matur de familie și anume că, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

21. La acest aspect instanța de recurs evidențiază că legislatorul la aliniatul 3 al art.105 din Codul administrativ a prevăzut expres că, înscrisul se consideră notificat odată cu atașarea înștiințării scrise.

22. În acest context, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge argumentul reprezentantului Ludmillei Ajovcova, Alexei Ajovcov și Olga Scocicova, avocatului Caciuc Gheorghe, precum că cu încheierea din 08 august 2024 a făcut cunoștință la 09 septembrie 2024, din motiv că destinatarii trimiterii poștale urmau să depună diligență și să se prezinte la oficiul poștal pentru a ridica trimiterea poștală, acțiune care, la caz, nu a fost îndeplinită de către aceștia.

23. Astfel, instanța de recurs constată că încheierea contestată se consideră a fi notificată recurenților în data de 30 august 2024.

24. În continuare, după cum denotă actele dosarului, termenul de exercitare a dreptului de a contesta cu recurs încheierea instanțe de apel a început a curge la 31 august 2022, ziua imediat următoare de la data notificării încheierii judecătorești contestate, termenul limită fiind 16 septembrie 2024 (inclusiv), respectiv recursul declarat la 20 septembrie 2024

a fost depus cu încălcarea termenului prevăzut de norma legală citată la pct. 14 al prezentei decizii.

25. Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurenților, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

26. În general, stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele-limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins (a se vedea spre exemplu cauza Perez de Rada Cavanilles vs. Spania, hotărâre din 28 octombrie 1998, §§ 43-44).

27. Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

28. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

29. La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

30. Corelând circumstanțele factice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs concluzionează că, la depunerea recursului împotriva încheierii din 08 august 2024 a Curții de Apel Comrat, Ludmila Ajovcova, Alexei Ajovcov și Olga Scocicova, reprezentați de avocatul, Caciuc Ghoerghe, nu au respectat prevederile art. 242 din Codul administrativ.

31. În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Ludmila Ajoycova, Alexei Ajoycov și Olga Scocicova, reprezentați de avocatul, Caciuc Gheorghe, drept inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

32. Astfel, conducându-se de prevederile art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul declarat de către Ludmila Ajoycova, Alexei Ajoycov și Olga Scocicova, reprezentați de avocatul, Caciuc Gheorghe.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc